

آشنایی با معاملات آتی سکه در بورس کالای ایران

کانون کارگزاران بورس و اوراق بهادار

دوره آموزشی

"مفاهیم اولیه و فرایند معاملات آتی در بورس کالا"

ویژه متقاضیان اخذ کد معاملاتی در بورس کالای ایران

مدرس : آرش مرشد سلوک

نقش بورس کالا در بهبود و توسعه عملکرد اقتصادی

- آخرین حلقه از زنجیره گسترش و توسعه بازارها
- رشد روز افزون نفوذ بورس ها در کشورهای در حال توسعه
- نقش بورس کالا در اقتصادهای در حال رشد و حرکت به سوی کاهش تصدی گری دولت و آزاد سازی اقتصاد

پیامدهای ناشی از نوسانات قیمت

- نوسانات قیمت و تاثیر آن بر اقتصاد کلان
- نوسانات قیمت ها در سطح خرد و تاثیر آن بر تولید
- نوسانات قیمت ها و تاثیر آن بر عرصه تجارت
- نوسانات قیمت و چالش های پیش روی دولت ها

روش های سنتی مدیریت ریسک نوسان قیمت ها

- نگهداری ذخایر احتیاطی
- سیستم جبران زیان های ناشی از نوسان قیمت ها
- توافقنامه های بین المللی
- طرح ثبیت قیمت ها
- سازوکارهای غیر رسمی برای مدیریت نوسان قیمت ها

انواع قرارداد های قابل معامله در بورس کالای ایران

- نقدی
- نسیه
- سلف
- آتی
- اختیار

قرارداد آتی

- توافقنامه‌ای است مبتنی بر خرید یا فروش دارایی مشخص در زمان معینی در آینده، با قیمت مشخص
- در این قرارداد خریدار متعهد می‌گردد کالای مورد نظر را در تاریخ تعیین شده تحویل گرفته و مبلغ مشخصی را بابت هر واحد از آن پرداخت نماید و فروشنده نیز متعهد می‌گردد در تاریخ مورد نظر در ازای دریافت وجه مشخصی کالای مورد نظر را تحویل نماید

مشخصات قرارداد آتی

- سررسید قرارداد معین است
- نوع دارایی پایه قرارداد معین است
- مقدار دارایی پایه تعهد شده در قرارداد معین است
- قیمت دارایی پایه تعهد شده معین است
- هر دو طرف قرارداد الزامات سپرده دارند
- رویه تسویه حساب روزانه بر قرارداد ها حاکم است

طرفین قرارداد آتی

- خریدار قرارداد آتی : Long Position
- فروشنده قرارداد آتی : Short Position

چند نمونه از مزایای قرارداد های آتی

- امکان پوشش ریسک (hedging) با هزینه کم
- امکان سود آوری در بازار نزولی (short sell)
- امکان ورود در بازارهای بزرگتر با سرمایه کم (leverage)
- آربیتراژ

پوشش ریسک (مثال ۱)

- شرکت ایرانی X تولید کننده کالا C می باشد.
- شرکت آمریکا Y مصرف کننده کالا C می باشد.
- قیمت تمام شده کالای C برای شرکت X، ۱۱.۰۰۰ ریال است.
- شرکت X با شرکت Y قرارداد می بندد که در پایان ماه September صد هزار قطعه از کالای C را به شرکت Y تحویل داده و به ازای هر واحد ۱ دلار دریافت نماید.

پوشش ریسک

- با توجه به نرخ دلار ۱۳.۰۰۰ ریال شرکت X به ازای هر واحد ۲۰۰۰ ریال سود خواهد کرد

سود هر واحد ریال $13.000 - 11.000 = 2.000$

سود کل $100.000 * 2.000 = 200.000.000$ ریال

پوشش ریسک

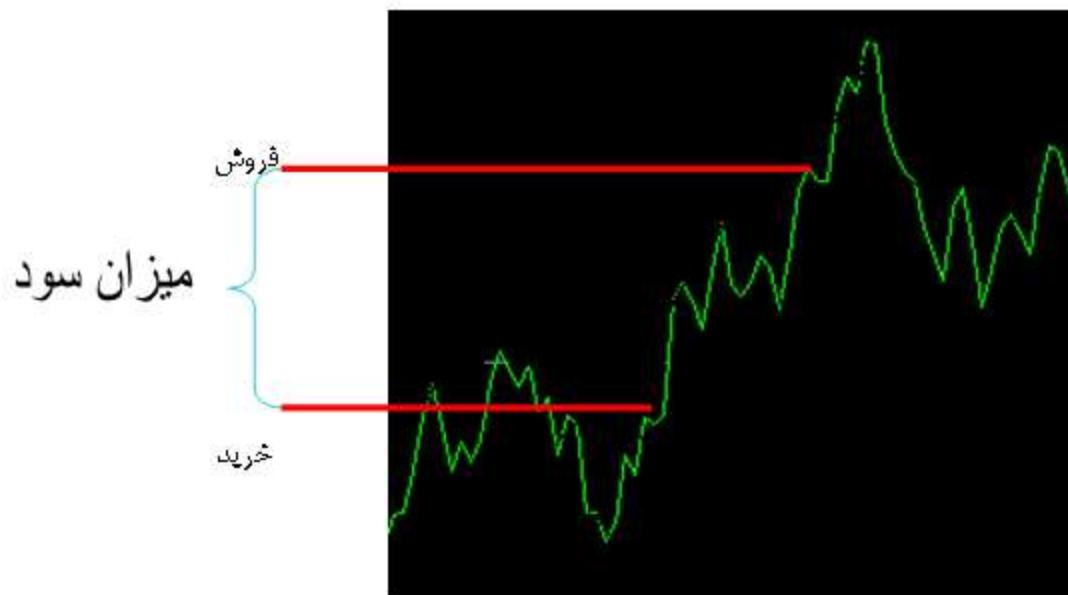
- ریسک بازار: کاهش نرخ ارز دلار
- فرض بازار: نرخ ارز دلار در پایان september کمتر از ۱۱.۰۰۰ ریال گردد

پوشش ریسک

- راه حل: فروش صد هزار دلار در بازار قرارداد آتی به قیمت واحد ۱۳.۰۰۰ در روز عقد قرارداد برای تحويل در september

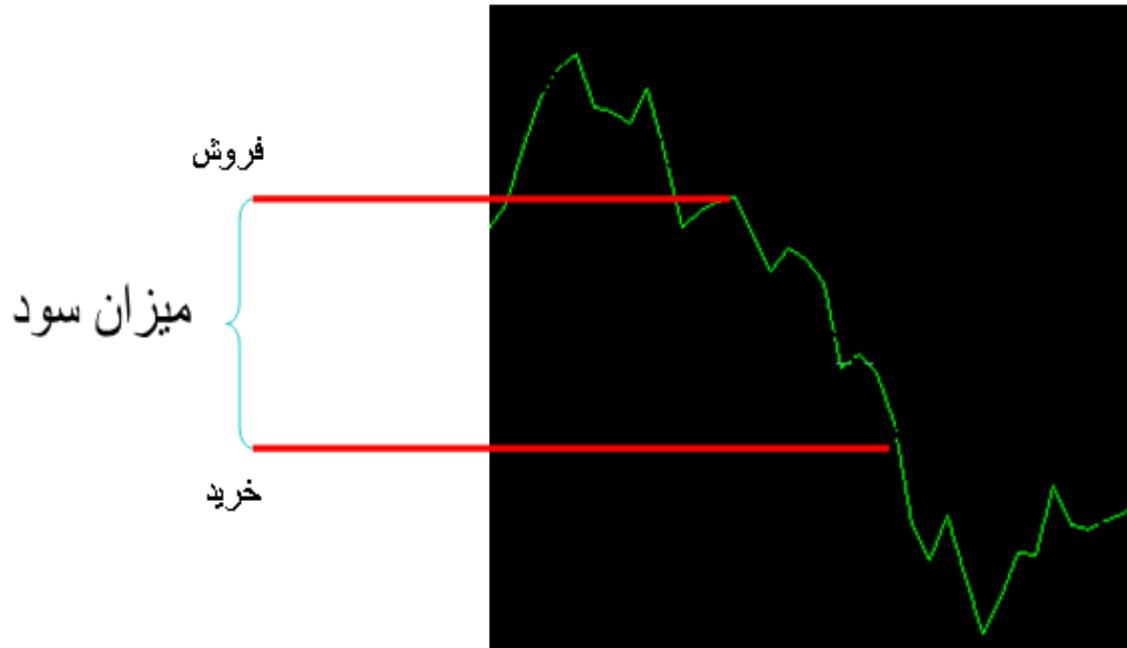
بازارهای سعودی

- به وسیله ابزارهای مالی سنتی می‌توان در بازارهای سعودی، در قیمت کمتر دارایی را خریداری نموده و در قیمت بالاتر به فروش برسانیم.

بازارهای نزولی

- در بازارهای نزولی یا Backwardation با ابزارهای جدید معاملاتی می‌توان به وسیله فروش استقراضی، سود کسب نمود.

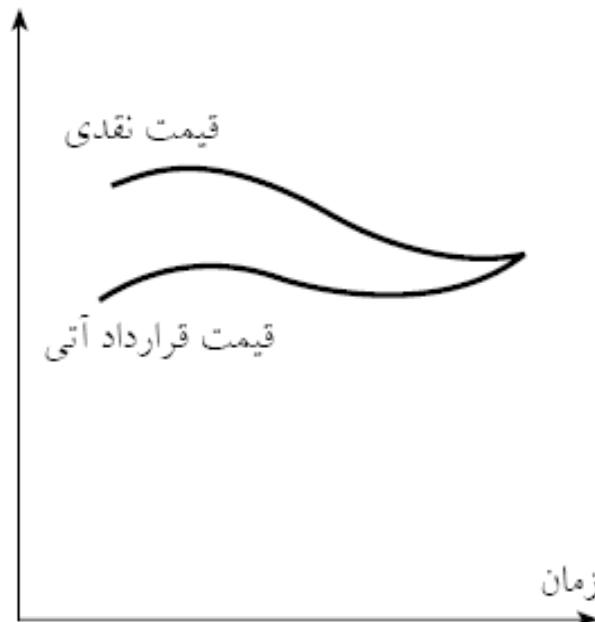
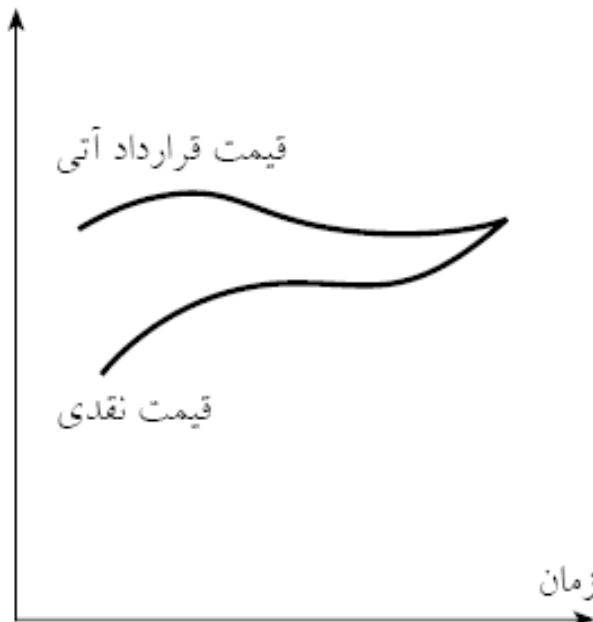
امکان ورود به بازار های بزرگتر با سرمایه کمتر

- فرض کنیم دارایی شرکت X یک میلیارد ریال باشد.
- این شرکت قصد دارد در زمینه طلا سرمایه گذاری نماید.
- اگر قیمت هر سکه را پنج میلیون ریال فرض نماییم این شرکت می تواند در بازار نقدی نسبت به خرید ۲۰۰ سکه طلا اقدام نموده و سود و زیان این سرمایه گذاری را کسب نماید.
- اگر این شرکت سرمایه خود را در بازار قرارداد آتی وارد نموده و در این بازار اقدام به اخذ موقعیت خرید سکه نماید میتواند با سرمایه خود در سود و زیان تقریبا ۱۴۰۰ سکه طلا وارد شود.

انواع دارایی

- دارایی‌های سرمایه‌گذاری دارایی‌هایی هستند که توسط عده کثیری از افراد صرفاً برای اهداف سرمایه‌گذاری نگهداری می‌شوند. (طلا و نقره)
- دارایی‌های مصرفی دارایی‌هایی هستند که عمدتاً برای مصرف نگهداری می‌شوند. (مانند مس و نفت)

همگرایی

فرمول هزینه حمل

$$F = (S+U+V+I-D-Y) * (1+r)^t$$

آربیتراژ و مثالی از آربیتراژ

- آربیتراژ عبارت است از فرصت دستیابی به سود بدون ریسک، از طریق ورود همزمان در دو یا چند بازار.
  - سهام یک شرکت همزمان در بورس سهام نیویورک و بورس سهام لندن معامله می شود.
  - در بورس سهام نیویورک: قیمت هر سهم ۱۷۲ دلار
  - در بورس سهام لندن: قیمت هر سهم ۱۰۰ پوند
  - قیمت ۱ پوند: ۱ / ۷۵ دلار

راهکار

- خرید ۱۰۰ سهم در نیویورک
- فروش سهام در لندن
- تبدیل مبلغ پوند به دلار

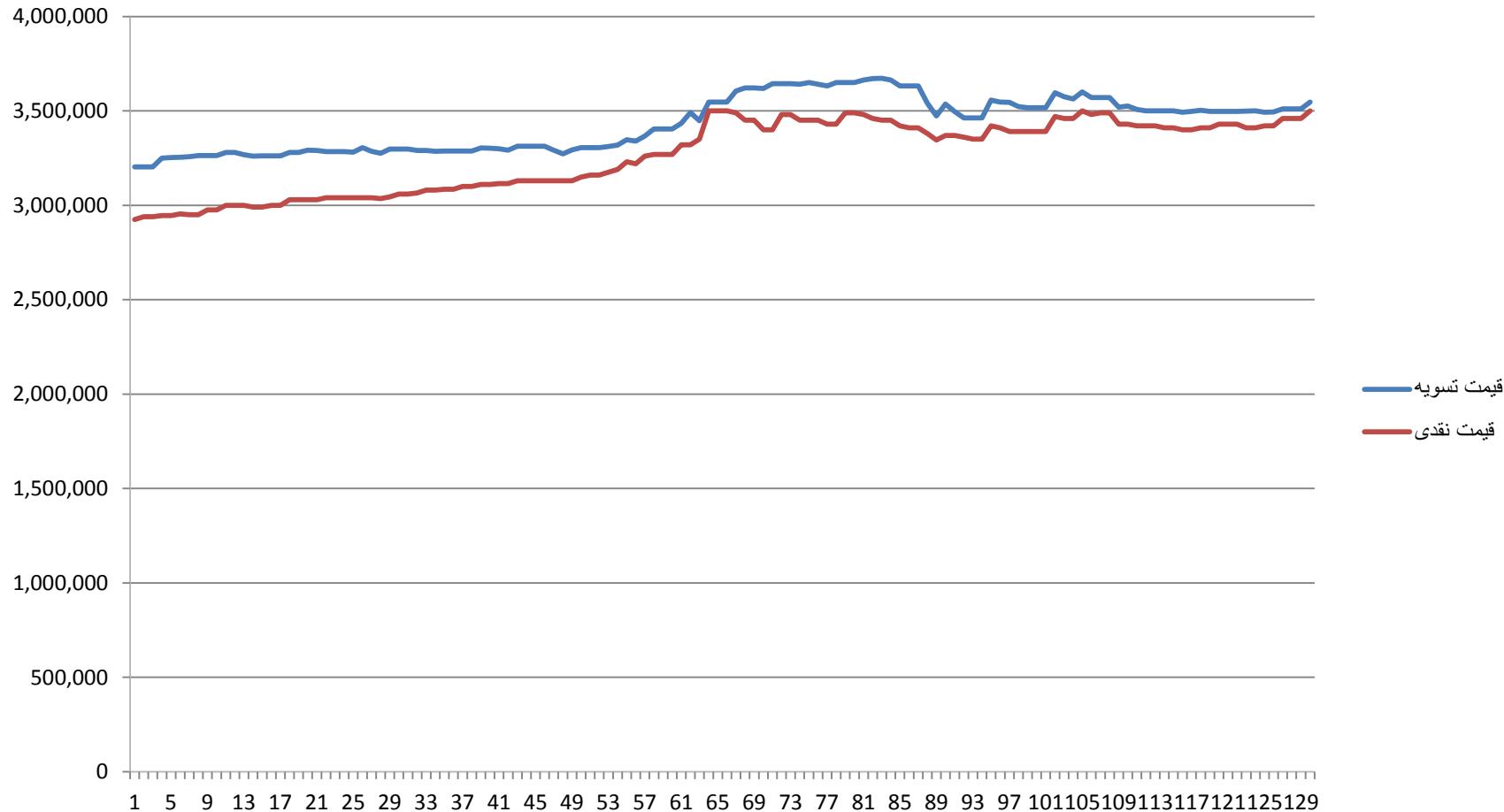
سود

$$\bullet \ 100 * [(1 / 75 * 100) - 172] = 300 \text{ دلار}$$

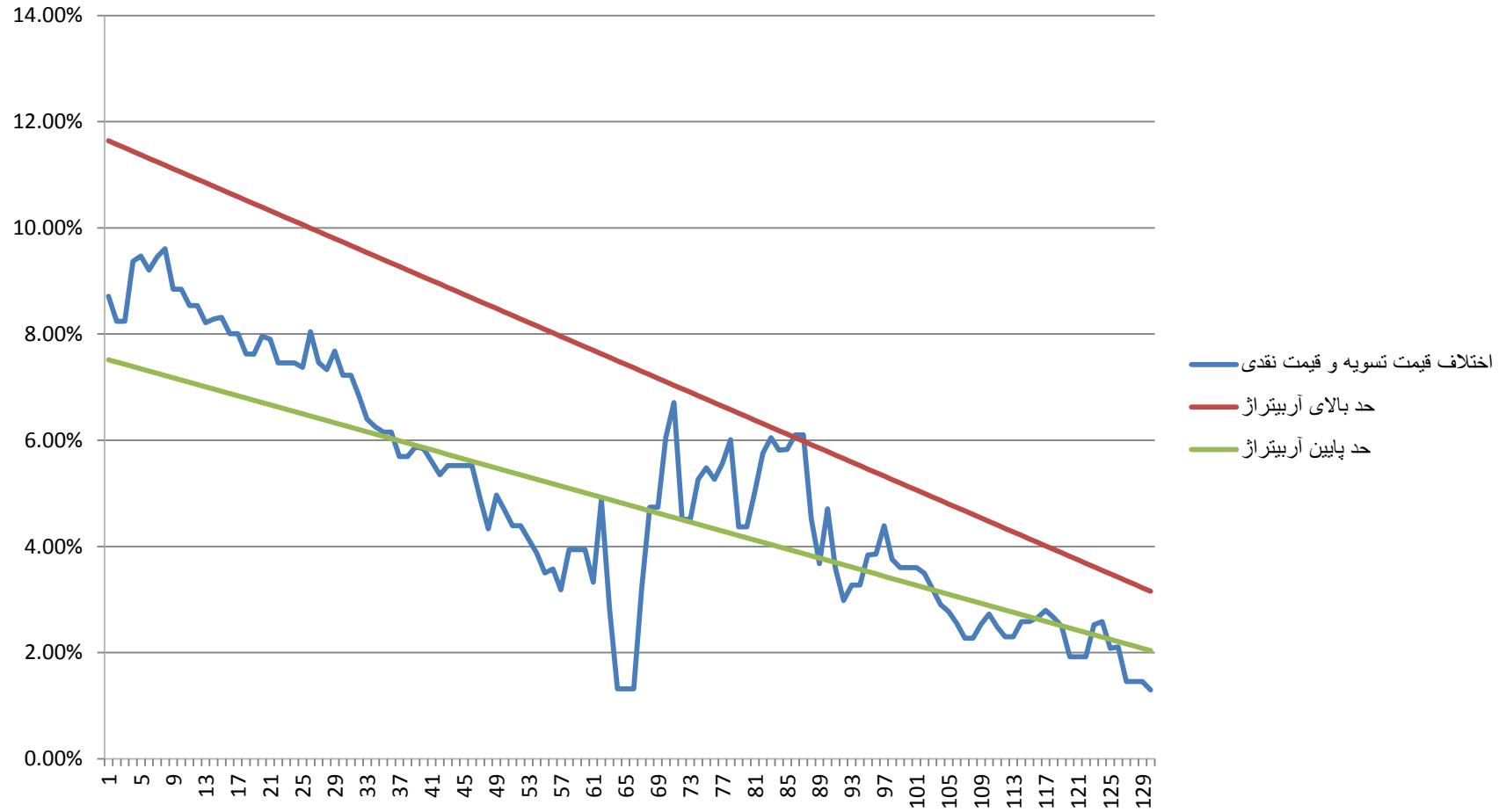
- قیمت نقدی سکه طلا 14,000,000 ریال
  - قیمت قرارداد آتی با سررسید 2 ماهه 16,000,000 ریال
-
- قیمت نقدی سکه طلا 14,000,000 ریال
  - قیمت قرارداد آتی با سررسید 2 ماهه 14,100,000 ریال

آربیتراژ همراه با برخی ریسک های عملیاتی •

قرارداد آتی سکه تحویل دی ۱۹

قرارداد آتی سکه تحویل دی ۱۹

مزايا حضور آر بي ترايز گران

- فاصله منطقى بین قيمت آتى و نقدى
- همگرایي قيمت آتى و نقدى

نقش اتاق پایپای

وجه تضمین اولیه

Initial Margin

- وجه تضمینی است که جهت تضمین ایفای تعهدات مشتریان برای یک موقعیت تعهدی اخذ می شود.
- میزان این سپرده در مشخصات هر قرارداد آتی تعیین می شود.

نمونه ای از یک قرارداد آتی

- تعداد قرارداد: ۳ (۳۰ قطعه سکه)
- دارایی پایه: سکه طلای بهار آزادی
- تاریخ تحويل: پایان تیر ماه
- سپرده اولیه هر قرارداد: ۸۰۰۰.۰۰۰ ریال
- سپرده اولیه مورد نیاز: ۲۴۰۰۰.۰۰۰ ریال
- قیمت هر سکه: ۷۲۸۹.۰۰۰ ریال

موقعیت فروش				نرخ تسویه	موقعیت خرید			
سپرده اولیه	سود و زیان روز جاری	سود و زیان تجمعی	مانده حساب	settlement price	مانده حساب	سود و زیان تجمعی	سود و زیان روز جاری	سود و زیان اولیه
initial margin	L/B	Total L/B	Account		Account	Total L/B	L/B	initial margin
۲۴,۰۰۰,۰۰۰	۵,۷۳۰,۰۰۰	۷,۸۳۰,۰۰۰	۱۶,۱۷۰,۰۰۰	۷,۵۵۰,۰۰۰	۳۱,۸۳۰,۰۰۰	۷,۸۳۰,۰۰۰	۵,۷۳۰,۰۰۰	۲۴,۰۰۰,۰۰۰
۲۴,۰۰۰,۰۰۰	۱,۰۰۰,۰۰۰	۲,۱۰۰,۰۰۰	۲۱,۹۰۰,۰۰۰	۷,۳۵۹,۰۰۰	۲۶,۱۰۰,۰۰۰	۲,۱۰۰,۰۰۰	۱,۰۰۰,۰۰۰	۲۴,۰۰۰,۰۰۰
۲۴,۰۰۰,۰۰۰	۳۰۰,۰۰۰	۶۰۰,۰۰۰	۲۳,۴۰۰,۰۰۰	۷,۳۰۹,۰۰۰	۲۴,۶۰۰,۰۰۰	۶۰۰,۰۰۰	۳۰۰,۰۰۰	۲۴,۰۰۰,۰۰۰
۲۴,۰۰۰,۰۰۰	۳۰۰,۰۰۰	۳۰۰,۰۰۰	۲۳,۷۰۰,۰۰۰	۷,۲۹۹,۰۰۰	۲۴,۳۰۰,۰۰۰	۳۰۰,۰۰۰	۳۰۰,۰۰۰	۲۴,۰۰۰,۰۰۰
۲۴,۰۰۰,۰۰۰	·	·	۲۴,۰۰۰,۰۰۰	۷,۲۸۹,۰۰۰	۲۴,۰۰۰,۰۰۰	·	·	۲۴,۰۰۰,۰۰۰
۲۴,۰۰۰,۰۰۰	۳۰۰,۰۰۰	۳۰۰,۰۰۰	۲۴,۳۰۰,۰۰۰	۷,۲۷۹,۰۰۰	۲۳,۷۰۰,۰۰۰	۳۰۰,۰۰۰	۳۰۰,۰۰۰	۲۴,۰۰۰,۰۰۰
۲۴,۰۰۰,۰۰۰	۱,۰۰۰,۰۰۰	۱,۸۰۰,۰۰۰	۲۵,۸۰۰,۰۰۰	۷,۲۲۹,۰۰۰	۲۲,۲۰۰,۰۰۰	۱,۸۰۰,۰۰۰	۱,۰۰۰,۰۰۰	۲۴,۰۰۰,۰۰۰
۲۴,۰۰۰,۰۰۰	۳,۰۰۰,۰۰۰	۴,۸۰۰,۰۰۰	۲۸,۸۰۰,۰۰۰	۷,۱۲۹,۰۰۰	۱۹,۲۰۰,۰۰۰	۴,۸۰۰,۰۰۰	۳,۰۰۰,۰۰۰	۲۴,۰۰۰,۰۰۰
۲۴,۰۰۰,۰۰۰	۳,۸۷۰,۰۰۰	۸,۶۷۰,۰۰۰	۳۲,۶۷۰,۰۰۰	۷,۰۰۰,۰۰۰	۱۰,۳۳۰,۰۰۰	۸,۶۷۰,۰۰۰	۳,۸۷۰,۰۰۰	۲۴,۰۰۰,۰۰۰

SETTLEMENT PRICE

نرخ تسویه

الف) اگر حجم معاملات ۳۰ دقیقه پایانی به ۲۰٪ حجم کل معاملات آن روز بیانجامد:

قیمت تسویه = میانگین حجمی قیمتها ۳۰ دقیقه پایانی معاملات

ب) در صورت عدم کشف نرخ به روش بند الف، اگر حجم معاملات ۶۰ دقیقه پایانی بیش از ۲۰٪ حجم کل معاملات آن روز باشد:

قیمت تسویه = میانگین حجمی قیمت ها ۶۰ دقیقه پایانی معاملات

ج) در صورت عدم کشف نرخ به صورت بند ب:

قیمت تسویه = میانگین حجمی قیمت ها در کل روز

د) در صورت عدم معامله در یک روز:

قیمت تسویه = میانگین بهترین سفارش خرید و بهترین سفارش فروش

۵) در صورت عدم کشف نرخ به صورت های فوق:

قیمت تسویه = قیمت تئوریک با نظر کمیته آتی و تصویب هیئت مدیره بورس

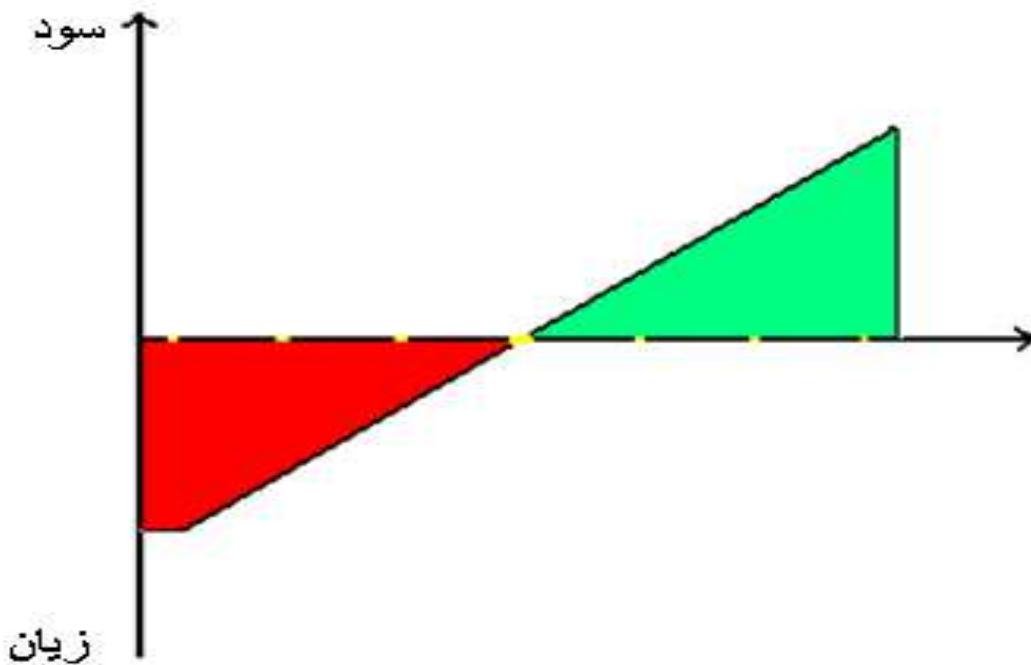
MARK TO MARKETING

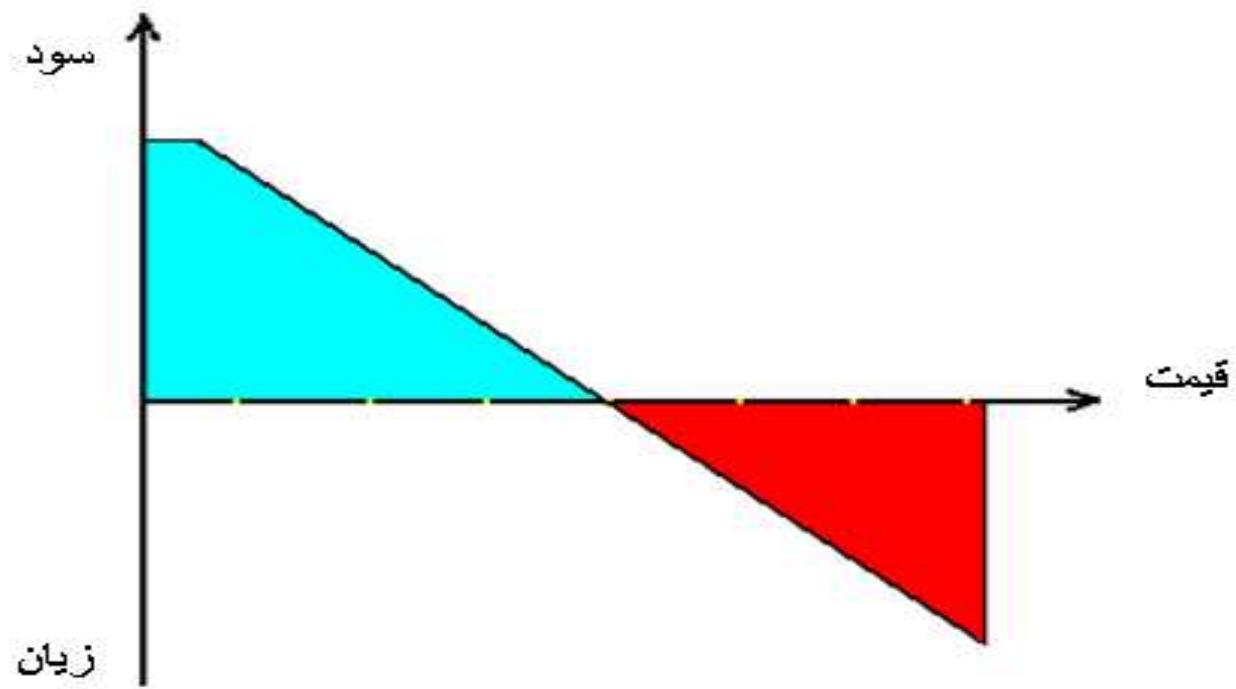
به روزرسانی حسابها

- در پایان روز معاملاتی با کشف نرخ تسویه، سود و زیان کلیه قرارداد های باز محاسبه و در حساب مشتریان اعمال می گردد.
- قیمت تسویه با توجه به آیین نامه معاملات از میانگین حجمی نرخ معاملات در همان روز محاسبه می گردد.

موقعیت فروش				نرخ تسویه	موقعیت خرید			
سپرده اولیه	سود و زیان روز جاری	سود و زیان تجمعی	مانده حساب	settlement price	مانده حساب	سود و زیان تجمعی	سود و زیان روز جاری	سود و زیان اولیه
initial margin	L/B	Total L/B	Account		Account	Total L/B	L/B	initial margin
۲۴,۰۰۰,۰۰۰	۵,۷۳۰,۰۰۰	۷,۸۳۰,۰۰۰	۱۶,۱۷۰,۰۰۰	۷,۵۵۰,۰۰۰	۳۱,۸۳۰,۰۰۰	۷,۸۳۰,۰۰۰	۵,۷۳۰,۰۰۰	۲۴,۰۰۰,۰۰۰
۲۴,۰۰۰,۰۰۰	۱,۰۰۰,۰۰۰	۲,۱۰۰,۰۰۰	۲۱,۹۰۰,۰۰۰	۷,۳۵۹,۰۰۰	۲۶,۱۰۰,۰۰۰	۲,۱۰۰,۰۰۰	۱,۰۰۰,۰۰۰	۲۴,۰۰۰,۰۰۰
۲۴,۰۰۰,۰۰۰	۳۰۰,۰۰۰	۶۰۰,۰۰۰	۲۳,۴۰۰,۰۰۰	۷,۳۰۹,۰۰۰	۲۴,۶۰۰,۰۰۰	۶۰۰,۰۰۰	۳۰۰,۰۰۰	۲۴,۰۰۰,۰۰۰
۲۴,۰۰۰,۰۰۰	۳۰۰,۰۰۰	۳۰۰,۰۰۰	۲۳,۷۰۰,۰۰۰	۷,۲۹۹,۰۰۰	۲۴,۳۰۰,۰۰۰	۳۰۰,۰۰۰	۳۰۰,۰۰۰	۲۴,۰۰۰,۰۰۰
۲۴,۰۰۰,۰۰۰	·	·	۲۴,۰۰۰,۰۰۰	۷,۲۸۹,۰۰۰	۲۴,۰۰۰,۰۰۰	·	·	۲۴,۰۰۰,۰۰۰
۲۴,۰۰۰,۰۰۰	۳۰۰,۰۰۰	۳۰۰,۰۰۰	۲۴,۳۰۰,۰۰۰	۷,۲۷۹,۰۰۰	۲۳,۷۰۰,۰۰۰	۳۰۰,۰۰۰	۳۰۰,۰۰۰	۲۴,۰۰۰,۰۰۰
۲۴,۰۰۰,۰۰۰	۱,۰۰۰,۰۰۰	۱,۸۰۰,۰۰۰	۲۵,۸۰۰,۰۰۰	۷,۲۲۹,۰۰۰	۲۲,۲۰۰,۰۰۰	۱,۸۰۰,۰۰۰	۱,۰۰۰,۰۰۰	۲۴,۰۰۰,۰۰۰
۲۴,۰۰۰,۰۰۰	۳,۰۰۰,۰۰۰	۴,۸۰۰,۰۰۰	۲۸,۸۰۰,۰۰۰	۷,۱۲۹,۰۰۰	۱۹,۲۰۰,۰۰۰	۴,۸۰۰,۰۰۰	۳,۰۰۰,۰۰۰	۲۴,۰۰۰,۰۰۰
۲۴,۰۰۰,۰۰۰	۳,۸۷۰,۰۰۰	۸,۶۷۰,۰۰۰	۳۲,۶۷۰,۰۰۰	۷,۰۰۰,۰۰۰	۱۰,۳۳۰,۰۰۰	۸,۶۷۰,۰۰۰	۳,۸۷۰,۰۰۰	۲۴,۰۰۰,۰۰۰

نمودار سود و زیان موقعیت خرید

بستن قرارداد یا Offsetting

- بیشتر قراردادهای آتی، منجر به تحویل فیزیکی کالا نمیشود. علتش آن است، که اکثر سرمایه گذاران قبل از فرا رسیدن زمان تحویل کالا، موضع معاملاتی خود را میبندند.
- تحویل دادن یا تحویل گرفتن کالا تحت شرایط قرارداد آتی، اغلب مشکل و در مواردی نسبتاً پرهزینه است.
- یک پوشش دهنده ریسک معمولاً ترجیح میدهد که موضع معاملاتی آتی خود را مسدود کند و خرید یا فروش دارایی را به شیوه معمول در بازارهای نقدی انجام دهد.
- تبدیل تعهد از طریق اتخاذ یک "موقعیت تعهدی" جدید معکوس در مقابل "موقعیت تعهدی باز" مشتری

CALL MARGIN

اعلام افزایش وجه تضمین

- در صورتیکه پس از کشف نرخ تسویه و اعمال آن در صورتحساب مشتریان، موجودی حساب از حد اقل سپرده کمتر گردد اعلام افزایش موجودی برای مشتریان ارسال می گردد.
- مشتریان فرصت دارند تا یک ساعت پس از شروع معاملات روز بعد نسبت به افزایش موجودی خود اقدام نمایند.

MAINTENANCE MARGIN

حداقل وجه تضمین

- حداقل وجه تضمین معامله می باشد که در مشخصات قرارداد آتی مشخص می گردد.
- در صورت عدم واریز وجه در زمان اعلام کارگزار از سوی مشتری، کارگزار موظف است با اخذ موقعیت معکوس نسبت به بستن معامله باز مشتری اقدام نماید.
- در صورتیکه کارگزار موفق نشود در بازار رسمی نسبت به بستن معامله مشتری اقدام نماید، می تواند در بازار جبرانی نسبت به اخذ موقعیت معکوس اقدام نماید.

بازار جبرانی

- بازار جبرانی بازاری است که بعد از بازار رسمی آغاز می گردد و تنها کسانی که دارای موقعیت خرید یا فروش باز هستند می توانند در این بازار به صورت حراج تک نرخی اقدام به معامله نمایند.
- نرخ های کشف شده در بازار جبرانی تاثیری بر نرخ تسویه ندارد.

مثال برای حداقل وجه تضمین

- تعداد قرارداد : ۱
- اندازه هر قرارداد : ۱۰
- قیمت قرارداد : ۲۱۵۰.۰۰۰ ریال
- وجه تضمین اولیه : ۲۰۰۰.۰۰۰ ریال
- حداقل وجه تضمین : ۱۲۰۰.۰۰۰ ریال (۶۰٪)

أنواع تسوية

- تسوية فيزيكى
- تسوية نقدى (غير فيزيكى)

تسویه نقدی (غیر فیزیکی)

- در صورت عدم اخذ موقعیت معکوس از سوی مشتریان تا زمان مقرر، با توافق طرفین تعهد، قرارداد ها با نرخ تسویه آخرين روز معاملات تسویه می گردد.

تحویل فیزیکی

- دوره زمانی که تحویل میتواند انجام شود، توسط بورس تعیین شده است و با توجه به نوع قرارداد متفاوت است.
- دوره تحویل به سه بخش تقسیم می شود
  - ۱- مهلت اعلام آمادگی تحویل
  - ۲- روز تعیین طرف معامله
  - ۳- روز تحویل

نحوه دریافت کد و انجام
معاملات آتی در بورس کالای
ایران

در خواست کد

- مشتریان با مراجعه به یکی از کارگزاران دارای مجوز معاملات آتی درخواست اخذ کد می نمایند:
- اشخاص حقیقی
- اشخاص حقوقی

اشخاص حقیقی

- مدارک لازم:
  1. کپی شناسنامه + کپی کارت ملی
  2. تکمیل فرم درخواست کد
  3. تکمیل فرم بیانیه ریسک (موضوع ماده ۸)

اشخاص حقوقی

- مدارک لازم:
  1. آخرین روزنامه رسمی
  2. تکمیل فرم درخواست کد
  3. فرم بیانیه ریسک
  4. کپی شناسنامه اعضای هیئت مدیره و مدیر عامل

ضمام

فرم درخواست کد مشتریان حقیقی

شرکت دیروز کالای ایران (سهام عامل)

فرم درخواست که ملتزمان خیلی

~~and and~~

376-377

		نام _____
		نام مادرانگی _____
		که مختاری _____
		جنسیت: ♂ مرد ♂ زن ♀ خاتل
		عمر پدر: _____
		شماره شناسنامه: _____
		مکروه از: _____ تاریخ تولد: _____
		شماره سریال شناسنامه: _____
		کد مدنی: _____
		جنسیت: _____
		پست لایکوونگی: _____
		آدرس منزل: _____
		عنوان محل: _____
		عنوان خبرنگار: _____
		عنوان محل کار: _____
		سند بانک: _____
		نام بانک: _____ نام شعبه: _____
		کد شعبه: _____ شماره صدارت: _____
		وضعیت: _____
		من امید مدت مبارزات حقوق اسلام من در ارم که هرگونه تهریث احتمال را برینم یا آن شرکت کارکرده اعلان نمایم
		نام: _____
		موافق: _____
		جهت و مقدار وابد منور کند
		دست مکرر توسمه ورس

احراز هویت و ارائه بیانیه ریسک

- کارگزار با اخذ مدارک لازم و احراز هویت مشتریان فرمی را که نشان دهنده آگاهی مشتری از ریسک معاملات است (بیانیه ریسک) در اختیار وی قرار می دهد.
- به واسطه فرم بیانیه ریسک مشتری اذعان می دارد که بر حقوق و وظایف خود و کارگزار واقف است. (بند ۱۱ ماده ۱)

اقرارنامه و بیانیه ریسک معاملات قراردادهای آتی

به موجب این سند، اینجانب/این شرکت قرآنده شماره ثبت ..... به شماره شناسنامه ..... صادره/ثبت شرکت-های ..... به شماره ملی/شناسنامه ملی ..... مقيم ..... دارنده/دارندگان امضای مجاز و تعهدآور شرکت مزبور، به عنوان مشتری معاملات قراردادهای آتی، بیانیه و اقرارنامه ریسک معاملات قراردادهای آتی را با شرایط زیر دریافت و مطالعه نموده و ضمن اعلام اطلاع از ماهیت و خصوصیات این معاملات، کلیه مقررات مربوط به این معاملات و ریسک هایی که در انجام این معاملات موجود، منحصر و محتمل است، مراتب ذیل را تأیید و اقرار نموده و اینجانب/این شرکت ملتزم به آنها می باشد:

- ۱- اینجانب/این شرکت از تمامی اطلاعات و شرایط مربوط به معاملات قراردادهای آتی، شرایط و نوسانات بازار آگاهی کامل دارد و بورس و کارگزار مستول فقدان آگاهی دفیق اینجانب/این شرکت از اطلاعات و شرایط معاملات قراردادهای آتی و نیز شرایط و نوسانات بازار نخواهد بود.
- ۲- در معاملات قراردادهای آتی ریسک حاصل از تospان قیمت به عهده اینجانب/این شرکت می باشد. در صورت نیاز به افزایش وجوده تضمین، مراتب به طور مقتضی توسط کارگزار به اطلاع اینجانب/این شرکت می رسد. چنانچه اینجانب/این شرکت وجوده تضمین مورد نیاز را در زمان مقرر پرداخت ننماید ممکن است متحمل خسارت ناشی از تسویه قرارداد به قیمت نامطلوب، کاهش موجودی حساب و مخدوش شدن اعتبار خود نزد کارگزار گردد، که در این صورت اینجانب/این شرکت مستول خسارت‌های مذکور خواهد بود.
- ۳- در شرایط مختلف بازار ممکن است اینجانب/این شرکت نتواند معامله دلخواه خود را انجام دهد که در این صورت اینجانب/این شرکت هیچگونه ادعایی علیه بورس، کارگزار و سایر اشخاص مرتبط نخواهد داشت.
- ۴- چنانچه کارگزار و بورس در اثر اخلاقیات مخابراتی و سیستمهای الکترونیکی و سایر عواملی که خارج از اراده کارگزار و بورس می باشد، قادر به اجرای سفارشات اینجانب/این شرکت نباشد و به واسطه‌ی این اخلاقیات خساری به اینجانب/این شرکت وارد آید، مسئولیتی متوجه کارگزار و بورس نخواهد بود و تمامی مسئولیتها متوجه اینجانب/این شرکت نباشد.

- ۵ در صورت عدم وجود گستردگی مشتریان در بازار ممکن است قیمت معامله قراردادهای آئی، مطلوب اینجانب / این شرکت نباشد در اینصورت هیچگونه مستولیتی متوجه بورس و کارگزار نخواهد بود و تمامی مستولیتها متوجه اینجانب / این شرکت می باشد.
- ۶ اینجانب / این شرکت قبل از شروع معامله قراردادهای آئی از آخرین مقررات مربوط به فرآیند تسویه نهایی و تحويل این قراردادها کسب اطلاع نموده ام و مستولیت هر گونه اطلاعی یا نقض اطلاعات بطور کامل متوجه اینجانب / این شرکت می باشد.
- ۷ با توجه به اینکه معاملات قراردادهای آئی بصورت الکترونیک و توسط سامانه کامپیوتری بورس انجام می شود در صورت اخلال در سیستم های الکترونیکی ، ممکن است سفارش مورد درخواست اینجانب / این شرکت، اجرا نشود ، در اینصورت هیچگونه مستولیتی متوجه بورس و کارگزار نبوده و تمامی مستولیتها متوجه اینجانب / این شرکت می باشد.
- ۸ آموزش هایی که شرکت بورس کالای ایران در خصوص معاملات قراردادهای آئی، برای اینجانب / این شرکت ارائه نموده با در آینده ارائه می نماید؛ صرفاً جهت اطلاع اینجانب / این شرکت بوده و هیچ گونه مستولیتی برای بورس ندارد و بدینوسیله اینجانب / این شرکت حق هرگونه ادعا را در خصوص این آموزشها، چگونگی و محتوای آنها و اثر آنها بر معاملات اینجانب / این شرکت ، از خود سلب و ساقط نمودم . بدینه است مستولیت کلیهی برداشت ها و استنباطهای اینجانب / این شرکت از آموزش های مزبور اعم از آنکه منجر به سود یا زیان اینجانب / این شرکت، در معاملات قراردادهای آئی شود، بر عهده اینجانب / این شرکت می باشد.

مشخصات کارگزاری :

نام و امضاء کارگزار: .....

نام و امضاء (دارنده / دارندگان مجاز و تعهد اور) مشتری .....

معرفی نامه جهت افتتاح حساب

- کارگزار پس از اخذ کد، مشتری را به یکی از شعب مجاز جهت افتتاح حساب عملیاتی معرفی می نماید.
- این حساب به گونه ای است که تنها اتاق پایاپایی شرکت بورس کالا حق برداشت از آن را دارد. (ماده ۹)

فرم معرفی اطلاعات حسابهای بانکی مشتری

شرکت بیوس کالاگری ایران (سندیکو ۱۴۰)

مدوبیت فراز و پایین هسته ای کالا

تاریخ: ۱۳۹۷ / ۰۶ / ۱۷
فرم معرفی اطلاعات حسابهای بانکی مشتری

مشتری خانوادگی	
نام و نام خانوادگی	نام شرکت
شماره شناسنامه و محل صدور	شماره طنز
تاریخ و محل تولد	شماره ثابت
کد پرسنل	نام مندی عامل
مشتری حقوقی	
نام شرکت	نام شرکت
کد اقتصادی	شماره طنز
تاریخ و محل ثبت	شماره ثابت
نام نامنوع	نام نامنوع
شماره های تعاضی ضروری	
شماره تلفن همراه	شماره تلفن ثابت
اطلاعات حساب عملیاتی (فرآختبار بیوس)	
شماره حساب مشترک	شماره حساب مشترک
I R	I R
اطلاعات حساب شخصی	
شماره حساب مشترک	شماره حساب مشترک
I R	I R
نام صاحب / صاحبان حساب	نام صاحب / صاحبان حساب
مدون تأیید صحت متنواع جملت فوق اعلام می‌درم که هر گونه تحریرات احتمالی را سریعاً به آن شرکت کارگزاری اطلاع دهم	
میهو لشنه	میهو لشنه
دین و سبه گواهی می‌گردد اطلاعات فوق توسط	
هر حضر این کلیگزاری تکمیل شده است و اضافی	
ایشان مورد تأیید این کلیگزاری می‌باشد.	
میهو لشنه	میهو لشنه
تاریخ و ساعت ثبت	
امضه:	تاریخ و ساعت ثبت
تاریخ و ساعت تأیید	
امضه:	تاریخ و ساعت تأیید
تایید تأیید	

انجام معامله

- انجام معاملات به صورت حراج حضوری و به وسیله نرم افزار الکترونیکی انجام می پذیرد.
- انجام معاملات به سه دوره زمانی تقسیم می گردد:

Pre opening •

Continues trading •

Pre closing •

- قرارداد آئی سکه طلا تحویل اسفند ماه ۱۳۹۱

قیمت های معامله شده				عرضه		تقاضا		کدقرارداد	
آخرین	پایین ترین	بالاترین	اولین	حجم	قیمت-ریال	حجم	قیمت-ریال		
۱۴,۶۷۰,۰۰۰	۱۴,۶۴۰,۰۰۰	۱۴,۸۰۰,۰۰۰	۱۴,۷۷۰,۰۰۰	۱	۱۴,۶۷۰,۰۰۰	۱۴,۶۳۰,۰۰۰	۵	GCE591	
-۲۰٪۷۱٪	-۲۰٪۷۱٪	-۲۰٪۷۱٪	-۲۰٪۷۱٪	۲	۱۴,۶۷۰,۰۰۰	۱۴,۶۳۰,۰۰۰	۲		
-۲,۰۱٪	-۲,۰۱٪	-۰,۰۱٪	-۰,۰۱٪	۷	۱۴,۶۷۰,۰۰۰	۱۴,۶۳۰,۰۰۰	۴		
ریال				-	حجم کل		-		
چهارشنبه ۹ اسفند ۱۳۹۱				چهارشنبه ۹ اسفند ۱۳۹۱				دوشنبه ۱۱ اسفند ۱۳۹۱	
موقعیت‌های باز				قيمت تسويه روزانه		اندازه قرارداد		GCE591	
۱,۰۷٪	۱,۰۷٪	۰,۸۵٪	۰,۸۵٪	۱۴,۶۷۰,۰۰۰		۱۴,۸۷۰,۰۰۰			
-۰,۰۹	هزار ریال	۰,۰۱٪		سه شنبه ۱۰ اسفند ۱۳۹۱		سکه تمام			

- قرارداد آئی سکه طلا تحویل فروردین ماه ۱۳۹۲

قیمت های معامله شده				عرضه		تقاضا		کدقرارداد	
آخرین	پایین ترین	بالاترین	اولین	حجم	قیمت-ریال	حجم	قیمت-ریال		
۱۵,۳۷۰,۰۰۰	۱۵,۳۹۰,۰۰۰	۱۵,۴۰۰,۰۰۰	۱۵,۳۸۰,۰۰۰	۱۰	۱۵,۳۷۰,۰۰۰	۱۵,۳۳۰,۰۰۰	۱	GCFA92	
-۰,۰۲٪۷۱٪	-۰,۰۲٪۷۱٪	-۰,۰۲٪۷۱٪	-۰,۰۲٪۷۱٪	۲۲	۱۵,۳۷۰,۰۰۰	۱۵,۳۳۰,۰۰۰	۷		
-۰,۰۱٪	-۰,۰۱٪	-۰,۰۱٪	-۰,۰۱٪	۳	۱۵,۳۷۰,۰۰۰	۱۵,۳۳۰,۰۰۰	۱		
ریال				-	حجم کل		-		
چهارشنبه ۹ اسفند ۱۳۹۱				چهارشنبه ۹ اسفند ۱۳۹۱				دوشنبه ۱۱ فروردین ۱۳۹۲	
موقعیت‌های باز				قيمت تسويه روزانه		اندازه قرارداد		GCFA92	
۰,۱۷٪	۰,۱۷٪	۰,۱۷٪	۰,۱۷٪	۱۵,۳۷۰,۰۰۰		۱۵,۷۳۰,۰۰۰			
-۰,۰۶	هزار ریال	۰,۰۱٪		سه شنبه ۱۰ اسفند ۱۳۹۱		سکه تمام			

اجرای سفارشات

- بر اساس اولویت قیمت و در صورت تساوی قیمت بر اساس اولویت زمانی (ماده ۱۸)
- بورس می تواند اولویتی علاوه بر اولویت های مذکور تعیین نماید (تبصره ماده ۱۸)

اعلام دستور خرید یا فروش آتی

- مشتریان می توانند از طریق فرم مربوطه، تلفن و یا به صورت اینترنتی سفارشات خود را به کارگزار ابلاغ نمایند.
- کلیه سفارشات می بایستی در نهایت به صورت مکتوب به امضاء مشتریان برسند. (ماده ۱۰)

فرم ثبت سفارش

پسندیده
شماره سریال: .....
تاریخ: .....
نحوه دریافت سفارش: .....

شرکت بورس کالای ایران

فرم ثبت سفارش مشتریان
معاملات آتی

نام شرکت کارگزاری	کد
.....	.....

مشخصات مشتری:

نام شخص حقیقی / حقوقی:	نام طابوادگی:
نام پدر:	سال تولد / تاریخ ثبت:
صادره از محل زیست:	شماره ملی (۱۰ رقمی):
نشانی:	که پستی (۱۰ رقمی):
که مشتری:	شماره حساب مشتری:

مشخصات سفارش:

ردیف	که فرازداد	نوع موقب تهدید	تعداد	نوع سفارش	جست	اهمیت سفارش	تاریخ
.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....

وجه تضمين:

ملع ..... ریال می قیس شماره ..... تاریخ ..... به حسب در اینجا شماره
باک ..... و پذیر گردیده است

محل اطلاعه مشتری (شخص حقیقی / اساحتان اطلاعه مجاز شخص حقوقی)
دین و مبلغ سفارش فوق را با اختیار و اکتفی کامل تایید نموده و با مطلعه اقرار نامه و بیانیه رسیک آنی و تایید آن تهدید می اینجامید که در طول توره مقدار این مبلغ متناسب با این احتمال این احتمالات آتی عمل نماید.
مهربانی: .....
مهربانی: .....

وضعيت سفارش پس از اقدام:

☐ سفارش فوق به حجم ..... فرازداد و قیمت ..... مجموعه ارزش ..... ریال انجام شد
☐ کارگزار موقب به انجام مبلغه طبق سفارش مشتری نگردید.

الصراحت از قیام سفارش:

مشتری در تاریخ ..... ساچنان ..... تلقیه ..... آزادی سفارش فوق منصرف گردید.
--

اعلام قیمت تسویه

- بورس موظف است حد اکثر یک ساعت پس از پایان معاملات نسبت به اعلام قیمت تسویه اقدام نماید (ماده ۳۰)

نحوه محاسبه قیمت تسویه

- الف) اگر حجم معاملات ۳۰ دقیقه پایانی به ۲۰٪ حجم کل معاملات آن روز بیانجامد:
- قیمت تسویه = میانگین حجمی قیمتها $\cdot ۳۰$ دقیقه پایانی معاملات
- ب) در صورت عدم کشف نرخ به روش بند الف، اگر حجم معاملات ۶۰ دقیقه پایانی بیش از ۲۰٪ حجم کل معاملات آن روز باشد:
- قیمت تسویه = میانگین حجمی قیمت ها $\cdot ۶۰$ دقیقه پایانی معاملات
- ج) در صورت عدم کشف نرخ به صورت بند ب:
- قیمت تسویه = میانگین حجمی قیمت ها در کل روز
- د) در صورت عدم معامله در یک روز:
- قیمت تسویه = میانگین بهترین سفارش خرید و بهترین سفارش فروش
- ه) در صورت عدم کشف نرخ به صورت های فوق:
- قیمت تسویه = قیمت تئوریک با نظر کمیته آتی و تصویب هیئت مدیره بورس

دوره تسویه روزانه

- دوره تسویه روزانه پس از پایان معاملات شروع می شود و تا یک ساعت قبل از شروع معاملات روز بعد ادامه خواهد یافت. (ماده ۳۰)

اعلام اخطاریه افزایش وجه

- کارگزار موظف است بلا فاصله پس از دریافت اعلامیه افزایش وجه مشتری موضوع را به نحو مقتضی به اطلاع مشتری برساند.
- اختار کتبی بدون درج در پرونده :عدم اطلاع‌رسانی به موقع توسط کارگزار به مشتریان در خصوص مدارک و اطلاعات مربوط به معاملات آتی از جمله اخطاریه افزایش وجه تضمین، اعلامیه تحويل و مدارک مربوط به تحويل؛

بازار جبرانی

- یک ساعت پس از پایان جلسه معاملاتی روزانه گشایش می یابد.
- این بازار جهت بستن موقعیت های تعهدی باز خریداران و فروشنده‌گان بدھکار به صورت جداگانه گشایش می یابد.
- متشکل از ۶ دوره ۱۰ دقیقه ای می باشد.
- کمیته آتی می تواند نسبت به افزایش تعداد دوره ها تصمیم گیری نماید
- دامنه نوسان قیمت در دوره های اول تا ششم حراج تک قیمتی به ترتیب با افزایش ۳، ۶، ۹، ۱۲، ۱۸ و ۲۷ درصد به اضافه حد نوسان قیمت روز جاری نسبت به قیمت تسویه روز کاری قبل تعیین می گردد.
- در صورت افزایش تعداد دوره های حراج تک قیمتی دامنه نوسان قیمت در دوره های بعدی توسط کمیته آتی تعیین خواهد شد.

برداشت وجه

- برای برداشت وجه، مشتریان می توانند با ارائه درخواست کتبی به کارگزار و اعلام شماره حساب اقدام نماید.
- انتقال وجه توسط شرکت بورس کالا انجام می پذیرد.

فرم انتقال وجه

سپه بانک

شرکت بورس کالای ایران (بهمن خاک)
فرم انتقال وجه از حساب درآمدی بورس

شماره سریال:	تاریخ:	شماره کارت گارگواری:
اینجاست / این شرکت به شماره مشتری تقدیم حساب درآمدی بورس به شماره تردیک / تلفات دائم کل مسحوبی قبل برداشت / مبلغ(به عدد) ریال مطالع با (به حروف) / ریال را به حساب گارگواری / حساب شخص اینجاست، به شماره تردیک / متصل نماید		
شهر و استانی مشتری	تاریخ	تمام
من تأیید میکنم فیض تفاسی افال مبلغ(به عدد) ریال مطالع با (به حروف) تردیک را از شهر و استانی گارگوار تاریخ		
مبلغ(به عدد) ریال مطالع با (به حروف) / ریال در تاریخ / / از حساب شماره تردیک به شماره حساب / تردیک / با شماره سریال متصل گردید		
شهر و استانی بورس	تاریخ	تمام

کد فرم ۱۰۰-۵۰۰

نامه سود مشتری

نامه بورس

نامه بانک

تحویل فیزیکی

- قرارداد پس از آخرین روز معاملاتی وارد دوره تحویل می شود
- این دوره تا پایان ماه قرارداد ادامه می یابد
- فروشنده گان و خریداران می بایست طی دوره مهلت ارائه گواهی آمادگی تحویل اسناد مربوطه را از طریق کارگزار به بورس ارائه نمایند.
- در صورتیکه مدارک مربوطه به بورس ارائه نگردد قرارداد ها با قیمت تسویه روز مهلت ارائه گواهی آمادگی تحویل تسویه خواهد شد و مشمول جریمه می گردد.

تحویل فیزیکی

- ماده ۴۳ - پس از پایان " مهلت ارائه گواهی آمادگی تحویل " ، اتاق پایاپایی بر اساس اولویت زمانی خریدارانی را که می توانند کالا را تحویل گیرند و فروشنده‌گانی را که می توانند کالا را تحویل دهند، مشخص نموده و به کارگزاران مربوطه اعلام می نماید.
- تبصره: قرارداد آتی آنده از خریداران و فروشنده‌گانی که علی رغم اعلام آمادگی تحویل، به دلیل عدم اعلام آمادگی تحویل از سوی طرف مقابل امکان تحویل ندارد، بر اساس "قیمت تسویه روزانه" روز پایان "مهلت ارائه گواهی آمادگی تحویل " ، "تسویه نقدی" می شود.

تحویل فیزیکی

- ماده ۴۴ - خریداران و فروشنده‌گانی که در روزهای معاملاتی پس از "مهلت اعلام آمادگی تحویل" اقدام به باز نمودن "موقعیت تعهدی" می‌نمایند باید "گواهی آمادگی تحویل" را نیز همزمان ارائه نمایند. به هر ترتیب باز نمودن موقعیت تعهدی جدید طی دوره مذکور به منزله اعلام آمادگی تحویل کالای موضوع قرارداد از سوی مشتری نیز می‌باشد.

تحویل فیزیکی

- ماده ۴۵- دارندگان "موقعیت تعهدی خرید" در پایان آخرین روز معاملاتی، حداکثر تا ساعت ۱۲ روز کاری بعد از آخرین روز معاملاتی باید کل وجه دارایی تعهد شده "قرارداد آتی" بر حسب "قیمت تسویه روزانه" آخرین روز معاملاتی را به حساب "اتاق پایاپایی" واریز و فیش واریزی را توسط کارگزار مربوطه به "اتاق پایاپایی" ارائه نمایند.
- تبصره: چنانچه وجه فوق در مهلت مقرر پرداخت نگردد، "قرارداد آتی" بر حسب "قیمت تسویه روزانه" آخرین روز معاملاتی "تسویه نقدی" شده و دارنده موقعیت تعهدی خریدی که طبق این تبصره "تسویه نقدی" شده است، مشمول جریمه های مقرر در مشخصات "قرارداد آتی" می شود

تحویل فیزیکی

- ماده ۴۶- دارندگان "موقعيت تعهدی فروش" در پایان آخرین روز معاملاتی، حداکثر تا ساعت ۱۲ روز کاری بعد از آخرین روز معاملاتی باید "رسید انبار" یا اصل کالای مورد تعهد را حسب تعیین و اعلام بورس، توسط کارگزار مربوطه به "اتاق پایاپایی" ارائه نمایند.
- تبصره: چنانچه تعهدات موضوع اين ماده طی مهلت مقرر انجام نشود، "قرارداد آتي" بر حسب "قيمت تسويه روزانه" آخرین روز معاملاتی "تسويه نقدی" شده و دارنده موقعيت تعهدی فروشی كه طبق اين تبصره "تسويه نقدی" شده است، مشمول جريمه هاي مقرر در "قرارداد آتي" مى شود.

تحویل فیزیکی

- ماده ۴۷ - اتاق پایاپایی حداکثر تا پایان روز کاری پس از "آخرین روز معاملاتی" قرارداد، بر اساس اولویت زمانی، خریدارانی را که می توانند کالا را تحویل گیرند و فروشنده‌گانی را که می توانند کالا را تحویل دهند، مشخص نموده و ضمن واریزوجه معامله به حساب کارگزار فروشنده، "اعلامیه تحویل" را " به کارگزار خریدار ارائه می‌نماید. کارگزاران مربوطه باید "اعلامیه تحویل" را بلاfacله پس از دریافت از اتاق پایاپایی به مشتریان ارائه نمایند

تحویل فیزیکی

- قرارداد آتی آندسته از خریدارانی که به دلیل عدم ارائه "رسید انبار" از سوی فروشنده یا فروشندگانی که به دلیل عدم واریز وجه از سوی خریدار، امکان تحویل ندارد، بر اساس "قیمت تسویه روزانه" آخرین روز معاملاتی، "تسویه نقدی" می شود.

تحویل فیزیکی

- چنانچه خریدار در موعد مقرر نسبت به دریافت کالا از انبار معرفی شده از طرف فروشنده اقدام ننماید، کلیه هزینه ها و خسارات مترتبه بعد از آن تاریخ به عهده خریدار می باشد.
- چنانچه خریدار پس از دریافت کالا هرگونه اختلافی در مورد مشخصات کالای دریافتی با مشخصات "قرارداد آتی" مشاهده نماید، باید مراتب را حداکثر تا پانزده روز کاری بعد از پایان دوره تحویل کتاباً به "بورس" و هیئت داوری اعلام کند. عدم اعلام مراتب طی مهلت مقرر به منزله تایید ایفای تعهدات فروشنده و اسقاط حق اعتراض به آن از سوی خریدار می باشد

مراحل تسویه فیزیکی فروشنده

1. اعلام آمادگی تحویل،
2. تسلیم قبض انبار.
3. کسر عوارض مصوب تحویل کالا از اصل مبلغ.
4. واریز وجه کالا به حساب فروشنده.

تسویه فیزیکی خریدار

- .1 اعلام آمادگی تحویل،
- .2 واریز پیش پرداخت
- .3 دریافت اعلامیه تحویل کالا.
- .4 واریز کل وجه تا ساعت ۱۲ روز بعد از آخرین روز معاملات.
- .5 پرداخت عوارض مصوب تحویل.
- .6 دریافت کالا.

مسائل

مثال:

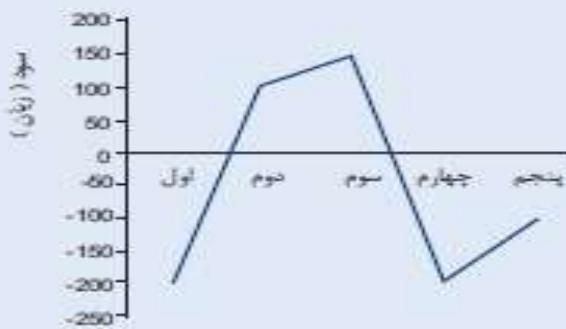
معاملات یک مشتری در طی پنج روز به شرح زیر می‌باشد (اندازه هر قرارداد برابر ۵ می‌باشد):

روز اول: اخذ ۱ موقعيت تعهدی خرید به قیمت ۴۵-

قیمت تسویه	روز
۴۱-	اول
۴۳-	دوم
۴۴-	سوم
۴۲-	چهارم
۴۰-	پنجم

محاسبات سود (زیان):

محاسبات	سود (زیان)	روز
$(۴۱- - ۴۰-) \times ۵ =$	-۵-	اول
$(۴۳- - ۴۱-) \times ۵ =$	۱۰-	دوم
$(۴۴- - ۴۳-) \times ۵ =$	۱۵-	سوم
$(۴۲- - ۴۴-) \times ۵ =$	-۱۰-	چهارم
$(۴۰- - ۴۲-) \times ۵ =$	-۲۰-	پنجم
کل سود (زیان)		
	-۷۰-	

مثال ۲:

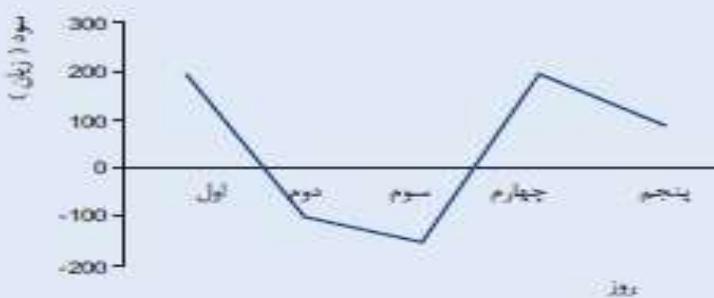
معاملات یک مشتری در طی پنج روز به شرح زیر می‌باشد (اندازه هر قرارداد برابر ۵ می‌باشد):

روز اول، اخذ یک موقعيت تعهدی فروش به قیمت ۴۵-

قیمت تسویه	روز
۴۱-	اول
۴۳-	دوم
۴۶-	سوم
۴۷-	چهارم
۴۰-	پنجم

محاسبات سود (زان):

محاسبات	سود (زان)	روز
$(45 - 41) \times 5 =$	۲۰-	اول
$(41 - 43) \times 5 =$	-۲۰-	دوم
$(43 - 46) \times 5 =$	-۱۵-	سوم
$(46 - 47) \times 5 =$	-۱-	چهارم
$(47 - 40) \times 5 =$	۳۵-	پنجم
کل سود (زان)		

مثال ۳:

معلمات یک مشتری در طی پنج روز به شرح زیر می‌باشد (نیازه هر قرارداد برابر ۵ می‌باشد):

روز اول: اخذ یک موقعیت تعهدی خرید به قیمت ۴۷۰.

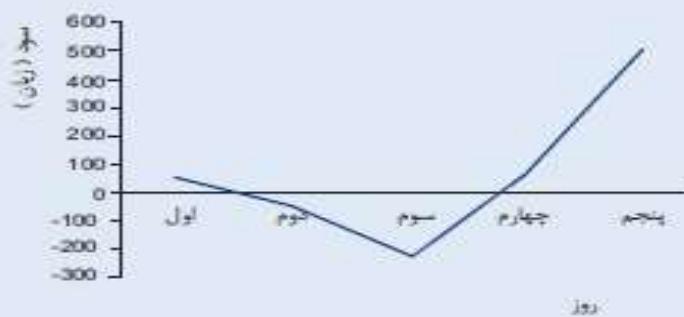
روز سوم: اخذ دوم موقعیت فروش به قیمت هر کدام به قیمت ۴۵۰.

روز پنجم: اخذ سه موقعیت خرید به قیمت هر کدام ۴۲۰.

روز	قیمت تسویه
اول	۴۸۰
دوم	۴۷۰
سوم	۴۷۵
چهارم	۴۹۰
پنجم	۴۵۰

محاسبات سود (زیان):

محاسبات	سود (زیان)	روز
$(۴۸۰ - ۴۷۰) \times ۵ =$	۵۰	اول
$(۴۷۰ - ۴۷۵) \times ۵ =$	-۲۵	دوم
$(۴۵۰ - ۴۷۵) \times ۵ \times ۲ + (۴۷۵ - ۴۷۰) \times ۵ =$	-۲۲۵	سوم
$(۴۷۰ - ۴۹۰) \times ۵ =$	۱۰۰	چهارم
$(۴۹۰ - ۴۵۰) \times ۵ + (۴۵۰ - ۴۷۵) \times ۵ \times ۲ =$	۵۰	پنجم
کل سود (زیان)		۳۵۰

مثال ۴:

معلمات یک مشتری در طی پنج روز به شرح زیر می‌باشد (تجزه هر قرارداد برلبر نمی‌باشد)

روز اول: اخذ ۱ موقعيت فروش به قيمت ۴۷۰

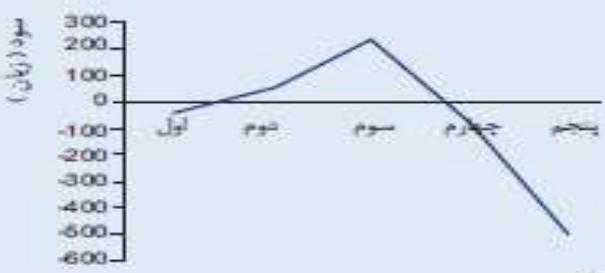
روز سوم: اخذ ۲ موقعيت خرید به قيمت ۴۵۰

روز پنجم: اخذ ۳ موقعيت فروش به قيمت هر کدام ۴۲۰

قيمت تسویه	روز
۴۸۰	اول
۴۷۰	دوم
۴۷۵	سوم
۴۶۰	چهارم
۴۵۰	پنجم

محاسبات سود(زیان):

محاسبات	سود(زیان)	روز
$(FV_1 - FA_1) \times ۰ =$	-۵۰	اول
$(FA_1 - FV_2) \times ۰ =$	۵۰	دوم
$(FV_2 - FA_2) \times ۰ + (FA_2 - FV_3) \times ۰ \times ۱ =$	۴۲۵	سوم
$(FA_2 - FV_3) \times ۰ =$	-۷۵	چهارم
$(FV_3 - FA_3) \times ۰ + (FA_3 - FV_4) \times ۰ \times ۱ =$	-۵۰۰	پنجم
کل سود(زیان)		-۳۵۰

مثال:

معاملات یک مشتری در طی سه روز به شرح زیر می‌باشد (اندازه هر قرارداد برابر ۵ می‌باشد):

روز اول؛ اخذ یک موقعیت تعهدی خرید به قیمت ۴۵۰

روز	قیمت تسویه
اول	۵۰۰
دوم	۵۱۰
سوم	۴۹۵

محاسبات سود (زیان):

روز	سود (زیان)	محاسبات	توضیحات
اول	۲۵۰	$(500 - 450) \times 5 =$	قیمت تسویه بالاتر از قیمت خرید وی سته شده است، پس او به عنوان یک خریدار، به ازای هر سکه ۵۰ ریال سود برده است.
دوم	۵۰	$(510 - 500) \times 5 =$	مشتری موقعیت تعهدی خرید خود را باز نگه داشته است. قیمت تسویه امروز ۱۰ ریال بیشتر از قیمت تسویه دیروز سته شده است، پس او به عنوان یک خریدار، به ازای هر سکه ۱۰ ریال سود برده است.
سوم	-۷۵	$(495 - 510) \times 5 =$	مشتری موقعیت تعهدی خرید خود را باز نگه داشته است. قیمت تسویه امروز ۵ ریال کمتر از قیمت تسویه دیروز سته شده است، پس او عنوان یک خریدار، به ازای هر سکه ۵ ریال ضرر کرده است.
کل سود (زیان)	۲۲۵	مجموع سود (زیان) وی در طی سه روز؛ که در واقع همان تفاوت قیمت خرید در روز اول با قیمت تسویه‌ی روز سوم در اندازه قرارداد می‌باشد: $225 = 5 \times (450 - 495)$	

۲. مشتری‌گی که در طی دوره معاملات یک نماد معاملاتی، موقعیت تعهدی باز دارند ولی در طی امروز از طریق اخذ موقعیت تعهدی معکوس، اقدام به بستن موقعیت تعهدی خود کرده‌اند به عنوان مثال مشتری چند روز قبل، در طی یک نماد معاملاتی موقعیت تعهدی خرید اتخاذ کرده است و امروز با اخذ موقعیت تعهدی فروش، موقعیت تعهدی خود را بسته است، تسویه روزانه در پایان جلسه معامله‌ی امروز، برای لو انجام می‌شود.

مثال

معاملات یک مشتری در طی سه روز به شرح زیر می‌باشد (اندازه هر قرارداد برابر ۵ می‌باشد):

روز اول: اخذ یک موقعیت تعهدی خرید به قیمت ۴۵۰

روز سوم: اخذ یک موقعیت تعهدی فروش به قیمت ۴۹۰

روز	قیمت تسویه
اول	۵۰۰
دوم	۵۱۰
سوم	۴۹۵

محاسبات سود (ازیان):

دوز	سود (ازیان)	محاسبات	توضیحات
اول	۷۵۰	$(500 - 450) \times 5 =$	قیمت تسویه بالاتر از قیمت خرید وی بسته شده است، پس او به عنوان یکه خریدار به ازای هر سکه ۵ ریال سود برد وی است.
دوم	۵۰	$(510 - 500) \times 5 =$	مشتری موقعیت تعهدی خرید خود را باز نگه داشته است. قیمت تسویه امروز ۱۰ ریال پیش از قیمت تسویه دیروز بسته شده است، پس او به عنوان یکه خریدار به ازای هر سکه ۱۰ ریال سود برد وی است.
سوم	-۱۰۰	$(490 - 495) \times 5 =$ + $(495 - 510) \times 5 =$	مشتری با اخذ موقعیت تعهدی فروش، موقعیت تعهدی خود را بسته است. تسویه روزانه در این حالت در دو مرحله انجام می‌شود: ۱. موقعیت تعهدی باز خریداری که از قل داشته است تسویه من شود. کسر از روز قلیابی پس او به عنوان یکه خریدار به ازای هر سکه ۵ ریال ضرر کرده است. ۲. موقعیت فروش جدیدی که اخذ کرده است تسویه من شود. بدین صورت که قیمت تسویه روزانه ۴۹۵ ریال بسته شده است پس او به عنوان یکه فروشنده که در قیمت ۵۱۰ ریال موقعیت تعهدی اخذ کرده است، به ازای هر سکه ۱۵ ریال ضرر کرده است.
کل سود (ازیان)	۳۰۰	مجموع سود (ازیان) وی در طی سه روز که در والع همان تفاوت قیمت خرید در روز اول و فروش در روز سوم در اندکه فرازداد می‌باشد: $750 + 50 - 100 = 300$	

۳- مشتریانی که در طی روز در جلسه معامله‌ی یک نماد معاملاتی، موقعیت تعهدی باز اخذ کرده و در همان روز با اخذ موقعیت تعهدی معکوس، اقدام به بستن موقعیت تعهدی خود کرده‌اند؛ به عنوان مثال مشتری در جلسه معامله امروز موقعیت تعهدی خرید اتخاذ کرده است و مجدداً همین امروز با اخذ موقعیت تعهدی فروش، موقعیت تعهدی خود را بسته است، تسویه روزانه در پایان جلسه معامله‌ی امروز، برای انجام می‌شود

مثال:

معاملات یک مشتری در طی سه روز به شرح زیر می‌باشد (اندازه هر قرارداد برابر ۵ می‌باشد)؛
روز اول : اخذ یک موقعیت تعهدی خرید به قیمت ۴۵۰ و اخذ یک موقعیت تعهدی فروش به قیمت ۴۹۰

روز	قیمت تسویه
اول	۵۰۰

محاسبات سود(زیان):

روز	سود(زیان)	محاسبات	توضیحات
اول	۲۰۰	$(500 - 450) \times 5 =$ + $(490 - 500) \times 5 =$	تسویه روزانه در دو مرحله انجام می‌شود: ۱. با اخذ موقعیت تعهدی خرید چون قیمت تسویه بالاتر از قیمت خرید وی بسته شده، او به عنوان یک خریدار، به ازای هر سکه ۵۰ ریال سود کرده است. ۲. با اخذ موقعیت تعهدی فروش چون قیمت تسویه بالاتر از قیمت فروش وی بسته شده، او به عنوان فروشنده، به ازای هر سکه ۱۰ ریال زیان کرده است.
کل سود(زیان)	۲۰۰	مجموع سود (زیان) وی در یک روز؛ که در واقع همان تفاوت قیمت خرید و فروش در اندازه قرارداد می‌باشد: $200 = 5 \times (490 - 450)$	

قراردادهای آتی سکه بهار
آزادی

جدول (١) عيار و درصد خلوص طلا

عيار	وزن گرم	درصد خلوص طلا
٢٤	١٠٠٠	١٠٠
٢٢	٩١٦/٧	٩١/٦٧
١٨	٧٥٠	٧٥
١٤	٥٨٢/٣	٥٨/٣
١٠	٤١٦/٧	٤١/٦٧
٩	٣٧٥	٣٧/٥

مربع: سایت world gold council

مشخصات فیزیکی

۱-۴- استانداردهای کالا

مشخصات سکه طلای تمام بهار آزادی طرح امام خمینی(ره) عبارت است از: عیار طلا: ۹۰۰ در هزار؛ وزن سکه: ۱۳۵۹۸ گرم؛ قطر سکه ۲۲ میلیمتر؛ یک روی سکه مزین به تصویر حضرت امام (قدس سرہ) و قید سال ضرب در ذیل تصویر؛ یک روی سکه تصویر بارگاه حضرت امام رضا(ع) و قید عبارت «بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران» در بالای تصویر و عبارت «بهار آزادی» در پایین تصویر.

قیمت ذاتی سکه طلا

((قیمت جهانی طلا × قیمت دلار) ÷ (۴/۲۴۹ + (۷۰.۰۰۰ × ۱/۰۵

مشخصات قرارداد آتی سکه بهار آزادی طرح امام(ره)

مشخصات قرارداد آتی سکه بهار آزادی طرح امام، شامل موارد زیر می باشد^۱ :

ردیف	مشخصات قرارداد آتی سکه	توضیحات
۱	دارایی پایه	سکه طلای تمام بهار آزادی طرح امام (ره)
۲	قرارداد آتی پذیرش شده	قرارداد آتی سکه طلای تمام بهار آزادی طرح امام (ره)
۳	اندازه قرارداد آتی	۱۰ سکه
۴	استاندارد تحويل	براساس استاندارد باتک مرکزی با عيار ۹۰۰ درهزار با وزن ۸/۱۳۳ گرم
۵	ماه قرارداد آتی	تمام ماه های سال
۶	حدنوسان قیمت روزانه	حداکثر (۵٪ +/-) با توجه به قیمت تسویه روز قبل
۷	دوره معاملات	از تاریخ مندرج در اطلاعیه معاملاتی قرارداد تا ۵ روز قبل از پایان ماه قرارداد
۸	تاریخ تحويل	از اولين روز کاري پس از آخرین روز معاملات تا پایان ماه قرارداد
۹	محل تحويل	اتفاق پایپای بورس یا محلی که توسط بورس تعیین می گردد
۱۰	حداقل تغیر قیمت سفارش	۵۰۰۰ ریال برای هر سکه (.....۰۰۰ ریال برای هر قرارداد)

<p>تضامین اولیه با توجه به فرمول محاسباتی زیر اخذ خواهد شد که با توجه به آن تضامین طی زمان ثابت نبوده و به صورت پویا در حال تغییر خواهد بود. مبنای محاسبه وجه تضامین در این فرمول میانگین موزون قیمت‌های تسویه در کلیه سرسیدهای قراردادهای آتی در دارایی پایه مربوطه تعیین شده است. اگر وجه تضامین محاسبه شده بر اساس فرمول زیر طی ۵ روز کاری متوالی بزرگتر یا طی ۱۵ روز کاری متوالی کوچکتر از وجه تضامین جاری باشد، وجه تضامین باید بر اساس فرمول زیر تعدیل شود:</p> $A = 3 \times \left(\frac{[B]}{C} + 1 \right) \times C$ <p>A: وجه تضامین اولیه محاسباتی B: میانگین موزون قیمت‌های تسویه در کلیه سرسیدهای قراردادهای آتی دارایی پایه مورد نظر C: پانصد هزار ریال</p>	وجه تضامین اولیه	۱۱
۶۰ درصد وجه تضامین اولیه	حداقل وجه تضامین	۱۲
حداکثر تا ۱۰ قرارداد	حداکثر حجم هرسفارش	۱۳
ریال برای هر سکه	واحد قیمت	۱۴
۱۰۰۰۰ ریال بورس و ۱۷۰۰۰ ریال کارگزار و ۴۰۰۰ ریال سازمان بورس و اوراق بهادار از بابت معامله هر قرارداد	کارمزد معاملات	۱۵
۵۰۰۰۰ ریال بابت هر قرارداد	کارمزد تسویه و تحويل	۱۶
ساعت معاملاتی مجاز از ساعت ۱۲:۰۰ تا ۱۸ هر روز متناسب با شرایط بازار و اعلام در اطلاعیه معاملاتی	ساعت معامله	۱۷
MM) GCMMYY علامت اختصاری ماه قرارداد و YY سال می باشد)	نماد کالا	۱۸
اشخاص حقیقی: ۱۰ قرارداد، اشخاص حقوقی: معادل اشخاص حقیقی	سقف مجاز موقعیت‌های معاملاتی باز	۱۹

۲۰	مهلت ارائه گواهی آمادگی تحويل	۳۰ روز کاری قبل از آخرین روز معاملاتی تا ۳۰ دقیقه پس از انعام جلسه معاملاتی
۲۱	جريدة ها	<p>(الف) جریمه عدم ارائه گواهی آمادگی تحويل از طرف دارندگان موقبیت تعهدی باز خرید و فروش بیزان یک درصد ارزش کل قرارداد بر اساس قیمت تسویه همان روز معاملاتی قرارداد آتی می باشد.</p> <p>(ب) جریمه عدم ارائه رسید انبار از طرف مشتریان فروشنده یک درصد ارزش قرارداد بر اساس قیمت تسویه آخرین روز معاملاتی است که به نفع خریدار کر میگردد.</p> <p>همچنین در صورتی که قیمت بازار نقدی دارایی پایه از قیمت تسویه آخرین روز معاملاتی بیشتر باشد تفاوت این دو نرخ به نفع مشتری خریدار از فروشنده اخذ می گردد.</p> <p>(ج) جریمه عدم واریز وجه ارزش قرارداد بر اساس قیمت تسویه آخرین روز معاملاتی از طرف مشتریان خریدار، یک درصد ارزش قرارداد می باشد که به نفع فروشنده از حساب مشتری خریدار کر می گردد و چنانچه قیمت بازار نقدی دارایی پایه از قیمت تسویه آخرین روز معاملاتی کمتر باشد تفاوت این دو نرخ به نفع مشتری فروشنده از خریدار اخذ می گردد.</p> <p>(د) در تمامی موارد فوق کارمزد تسویه و تحويل هر دو سر معامله به نفع بورس از مشتری نکول کننده دریافت خواهد شد.</p>
۲۲	سایر شرایط	<p>مبناي تحويل کالا، سکه ضرب آخرین سال می باشد. امكان تحويل کالا برای سکه های ضرب شده سایر سال ها به غیر از سکه ضرب آخرین سال، براساس پرمیوم تعیین شده توسط بورس وجود دارد. مجموع موقبیت های معاملاتی باز کل بازار برای این قرارداد حداکثر به میزان مجموع سکه های طلای تمام یار آزادی طرح امام خمینی(ره) ضرب شده می باشد.</p>

هر نماد معاملاتی متشکل از نام کالا، ماه و سال قرارداد می‌باشد. نمادهای معاملاتی باید به تصویب هیئت پذیرش برسند.

نماد معاملاتی	نام کالا	ماه قرارداد	سال قرارداد
GCFA91	Gold Coin (GC)	(FA) فروردین	1391
GCOR91	Gold Coin (GC)	(OR) اردیبهشت	1391
GCKH91	Gold Coin (GC)	(KH) خرداد	1391
GCTR91	Gold Coin (GC)	(TR) تیر	1391
GCMO91	Gold Coin (GC)	(MO) مرداد	1391
GCSH91	Gold Coin (GC)	(SH) شهریور	1391
GCME91	Gold Coin (GC)	(ME) مهر	1391
GCAB91	Gold Coin (GC)	(AB) آبان	1391
GCAZ91	Gold Coin (GC)	(AZ) آذر	1391
GCDE91	Gold Coin (GC)	(DE) دی	1391
GCBA91	Gold Coin (GC)	(BA) بهمن	1391
GCES91	Gold Coin (GC)	(ES) اسفند	1391

مخاطرات و ریسک های حاکم بر بازار

مخاطرات و ریسک های حاکم بر بازار

- اهرم مالی موجود در قرارداد آتی
- عدم آشنایی با قوانین و مقررات
- بستر الکترونیکی نا مناسب
- محدودیت های زمانی
- شرایط اضطراری

۰ آقای الف جهت انجام معاملات آتی سکه به یکی از کارگزاری ها مراجعه می کند و به دلیل اینکه ساکن اهواز بوده و نیز به جهت صرفه جویی در زمان، فرم های ثبت سفارش را به صورت سفید امضاء به کارگزاری ارائه و کارگزاری خود اقدام به پر نمودن فرم ها نموده است و در این راستا از اختیار غیر قانونی که آقای الف به این کارگزاری اعطا کرده، سوء استفاده نموده و فرم ها را مطابق میل و در راستای منافع خود پر کرده است که منجر به ورود خسارت های قابل توجه به آقای الف به میزان ۹۰ میلیون تومن شده است.

• آقای الف جهت انجام معاملات آتی سکه به یکی از کارگزاری‌ها مراجعه می‌کند و بدون اینکه فرم بیانیه ریسک را دقیق مطالعه نماید آن را امضاء می‌کند و بعداً جهت ارائه موقعیت فروش یا خرید با کارگزاری تماس می‌گیرد و به دلیل اشکالاتی که در اثر حادثه قهری در سیستم الکترونیکی به وجود آمده کارگزاری قادر به اجرای سفارشات مشتری نمی‌باشد و در ادامه مشتری متحمل ضرر و نسبت به عملکرد بورس و کارگزار خود معترض می‌شود، غافل از اینکه در فرم بیانیه ریسکی که در ابتدای معاملات امضاء نموده است این موضوع را پذیرفته که هیچ گونه تعهدی بابت اجرای سفارش متوجه بورس و کارگزاری نخواهد بود.

• آقای الف جهت انجام معاملات آتی سکه به شخص ب و کالت داده است؛ و کالتنامه مذبور حدود مسئولیت و شرایط خاص مسئولیتی وکیل را مشخص ننموده است؛ وکیل در انجام معاملات شخص الف از مهارت‌های کافی برخوردار نبوده و در اثر عدم مهارت وی به شخص الف میزان ۳۰ میلیون تومان خسارت وارد شده است که اگر در انتخاب وکیل و مفاد و کالتنامه نهایت دقیقت را می‌نمود احتمال خسارت وی بسیار پایین می‌آمد.

- آقای الف جهت انجام معاملات آتی سکه به یکی از کارگزاری ها مراجعه و برای ارائه سفارش خود تلفن شخصی معامله گر را میگیرد، آقای الف در زمان ارائه سفارش به جهت اینکه همیشه با تلفن شخصی معامله گر تماس میگیرد با معامله گر تماس حاصل می کند و معامله گر که در مرخصی به سر می برده قادر به پاسخگویی تلفن واجرای سفارش وی نبوده که در نتیجه شخص الف دچار ضرر قابل توجه می شود.

- شخص الف که در بازار معاملات آتی سکه از طریق یکی از کارگزاریها فعال است دارای ۴۳ موقعیت باز خرید است در تاریخ ۹۱/۱/۱۹ کال مارجین می شود و کارگزاری اخطاریه افزایش وجه تضمینی که از طریق اتاق پایاپای برای او صادر شده به اطلاع شخص الف می رساند ، به جهت عدم واریز پول از سوی شخص الف تمام موقعیتهای ایشان وارد بازار جبرانی می شود و موقعیت هایش بسته می شود و نیز به دلیل عدم کفایت موجودی شخص الف مبلغی به میزان^۶ میلیون تومان به کارگزاری بدهکار می شود

ماده الحاقی دستورالعمل اجرایی معاملات قراردادهای آتی در شرکت بورس کالای ایران (سهامی عام) در خصوص شرایط اضطراری

محبوبه هیئت مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار در تاریخ ۱۳۹۱/۰۷/۰۸، لازم الاجرا از تاریخ تصویب

در صورت بروز شرایط اضطراری مطابق بند الف این ماده، بورس می‌تواند اقدامات اجرایی موضوع بند ب این ماده را بر اساس ترتیبات مقرر در تبصره‌های ذیل آن انجام دهد:

الف) معیارهای تشخیص شرایط اضطراری

۱. افزایش یا کاهش قیمت دارایی پایه در بازار نقدی دارایی پایه به میزانی بیش از دو برابر حد نوسان قیمت روزانه بازار قراردادهای آتی مبتنی بر آن که تغییرات مذکور باید بر اساس اعلام مراجع قابل اثکا احراز و در صورت امکان مستند گردد.
۲. وقوع رویدادهای غیر مترقبه از قبیل سیل، زلزله، آتش سوزی، شرایط بد آب و هوایی، نا ارامی‌های اجتماعی، عملیات تروریستی، جنگ و یا هر واقعه دیگری که امکان ارائه خدمات معاملاتی و یا تسويه را برای بورس غیر ممکن سازد و یا برای آن تهدید جدی ایجاد نماید.

۳. ایجاد گره معاملاتی در معاملات قراردادهای آتی مبتنی بر یک دارایی پایه که در صورت وقوع همزمان هردو شرط زیر احراز می‌گردد:

۳.۱. وجود صفات سفارش خرید یا فروش در تمامی نمادهای معاملاتی قراردادهای آتی مبتنی بر آن دارایی پایه، به ترتیبی که در هر نmad معاملاتی صفات سفارش به میزان حداقل ۱۰۰ قرارداد وجود داشته باشد.

۳.۲. در صورتی که طی یک ساعت متوالی از جلسه معاملاتی به طور میانگین کمتر از ۱۰ قرارداد به ازای هر نmad معاملاتی قرارداد آتی مبتنی بر آن دارایی پایه، معامله شود.

۴. عدم شفافیت اطلاعاتی درخصوص بازار دارایی پایه یا مولفه‌های تاثیرگذار بر قیمت آن و تصمیم سرمایه‌گذاران بازار قراردادهای آتی، به نحوی که مخاطرات بازار معاملات قراردادهای آتی آن دارایی را به شدت افزایش دهد.

ب) اقدامات اجرایی

۱. تغییر ساعت شروع و خاتمه جلسه معاملاتی تا رفع شرایط اضطراری؛

۲. ممانعت از اخذ موقعیت تعهدی فزاینده در یک جهت یا هر دو جهت؛

۳. الزام به رعایت اولویت ثبت سفارش برای مشتریان دارای اخطاریه افزایش وجه تضمین؛

- ۴. امکان ورود موقعیت‌های باز آن دسته از مشتریانی که اخطاریه افزایش وجه تضمین دریافت نکرده‌اند به بازار جبرانی با درخواست ایشان؛
- ۵. تعیین سقف برای تغییرات قیمت در بازار جبرانی؛
- ۶. اعمال محدودیت برداشت وجوده مازاد حساب تضمین مربوط به مشتریان توسط ایشان؛
- ۷. جابجایی حدود نوسان قیمت قراردادهای آتی یک دارای پایه حداکثر به میزان دامنه نوسان روزانه قیمت طی یک یا چند نوبت؛
- ۸. الزام به کاهش درصدی از موقعیت‌های باز مشتریانی که موقعیت‌های باز ایشان در سود است طی جلسه معاملات؛
- ۹. الزام به کاهش سقف موقعیت‌های تعهدی باز مشتریان طی جلسه معاملات؛
- ۱۰. الزام به بستن کلیه موقعیت‌های تعهدی باز بازار بر اساس آخرین قیمت تسویه.

تبصره ۱: اقدامات بندهای ۱ لغایت ۶ بند ب این ماده با تصمیم بورس و بندهای ۷ لغایت ۱۰ آن با تصمیم بورس و پس از اخذ موافقت سازمان قابل اجرا خواهد بود.

تبصره ۲: در صورت ابلاغ هر یک از اقدامات اجرایی فوق توسط بورس، کارگزاران مکلف به اجرای اقدامات مذکور می‌باشند. عدم اجرای اقدامات ابلاغی بورس توسط کارگزار، تخلف محسوب شده و به این تخلفات طبق مقررات مربوطه رسیدگی خواهد شد.

تبصره ۳: شرایط اضطراری با رفع معیارهای موضوع بخش الف این ماده، پایان می‌یابد.

تبصره ۴: بورس باید قبل از اعمال اقدامات اجرایی فوق موضوع را از طریق سایت رسمی خود اطلاع‌رسانی نماید. در صورتی که براساس سایر مقررات، زمانبندی دیگری جهت اطلاع‌رسانی اقدامات اجرایی موضوع این ماده مشخص شده باشد، رعایت مقررات مذکور در شرایط اضطراری موضوع این ماده، ضروری نخواهد بود.

ابعاد قانونی

- تمامی درآمدهای صندوق سرمایه‌گذاری در چهارچوب این قانون و تمامی درآمدهای حاصل از سرمایه‌گذاری در اوراق بهادر موضوع بند (۲۴) ماده یک (۱) قانون بازار اوراق بهادر جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۴ و درآمدهای حاصل از نقل و انتقال این اوراق یا درآمدهای حاصل از صدور و ابطال آنها از پرداخت مالیات بردرآمد و مالیات بر ارزش افزوده موضوع قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب ۰۳/۱۳۸۷ معاف می‌باشد و از بابت نقل و انتقال آنها و صدور و ابطال اوراق بهادر یاد شده مالیاتی مطالبه نخواهد شد.

- معاملات کالا و اوراق بهادر در بورس‌های کالایی و کلیه فعالیتهای اشخاص در آن‌ها مشمول احکام مندرج در فصل ششم قانون بازار اوراق بهادر جمهوری اسلامی ایران بوده و مرتکبان جرائم مندرج در ذیل فصل مذکور با رعایت ماده (۵۲) همان قانون تحت پیگرد قرار خواهند گرفت.

- ماده ۴۶. اشخاص زیر به حبس تعزیری از سه ماه تا یک سال یا به جزای نقدی معادل دو تا پنج برابر سود به دست آمده یا زیان متحمل نشده یا هر دو مجازات محکوم خواهند شد:
  ۱. هر شخصی که "اطلاعات نهانی" مربوط به اوراق بهادر موضع این قانون را که حسب وظیفه در اختیار وی قرار گرفته به نحوی از انحصار به ضرر دیگران یا به نفع خود یا به نفع اشخاصی که از طرف آنها به هر عنوان نمایندگی داشته باشد، قبل از انتشار عمومی، مورد استفاده قرار دهد و یا موجبات افشاء و انتشار آنها را در غیر موارد مقرر فراهم نماید.

که با استفاده از "اطلاعات نهانی" به معاملات اوراق بهادر مبادرت ۲. هر شخصی نماید.

کننده از روند معاملات ۳. هر شخصی که اقدامات وی نوعاً منجر به ایجاد ظاهری گمراه های کاذب و یا اغوای اشخاص به انجام معاملات اوراق بهادر اوراق بهادر یا ایجاد قیمت شود.

- ماده ۴۷. اشخاصی که اطلاعات خلاف واقع یا مستندات جعلی را به "سازمان" و یا "بورس" ارائه نمایند یا تصدیق کنند و یا اطلاعات، اسناد و یا مدارک جعلی را در های موضوع این قانون مورد استفاده قرار دهند، حسب مورد به تهیه گزارش مجازات‌های مقرر در قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۷۵/۳/۶ محکوم خواهند شد.

- گر، "بازارگردان" و "مشاور سرمایه‌گذاری" ماده ۴۸. "کارگزار،" "کارگزار/معامله که اسرار اشخاصی را که بر حسب وظیفه از آن‌ها مطلع شده یا در اختیار وی قرار دارد، بدون مجوز افشاء نماید، به مجازات‌های مقرر در ماده (۶۴۸) قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۷۵/۳/۶ محکوم خواهد شد.

- ماه یا به جزای نقدی ماه تا شش ماده ۴۹. اشخاص زیر به حبس تعزیری از یک معادل یک تا سه برابر سود به دست آمده یا زیان متحمل نشده یا هر دو مجازات محکوم خواهند شد:
  ۱. هر شخصی که بدون رعایت مقررات این قانون تحت هر عنوان به فعالیت گر"ی یا "بازارگردانی" که مستلزم اخذ مجوز است قبیل "کارگزاری،" "کارگزار/معامله مبادرت نماید یا خود را تحت هر یک از عناوین مذبور معرفی کند.

- "گر" یا "بازارگردانی" که اوراق بهادر و وجوهی ماده ۵۰. "کارگزار،" "کارگزار/معامله را که برای انجام معامله به وی سپرده شده و وی موظف به نگاهداری آن در حسابهای جداگانه است، برخلاف مقررات و به نفع خود یا دیگران مورد استفاده قرار دهد، به مجازات‌های مقرر در ماده (۶۷۴) قانون مجازات اسلامی مصوب ۶/۳/۱۳۷۵ محاکوم خواهد شد.

دادرسی در حوزه بازار سرمایه

- تخلف
- اختلاف
- جرم

تخلف

- کمیته رسیدگی به تخلفات سازمان بورس و اوراق بهادار
- هیئت مدیره تشكیل های خود انتظام
- هیئت رسیدگی به تخلفات
- هیئت مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار

اختلاف

- کمیته سازش کانون کارگزاران بورس و اوراق بهادار
- هیئت داوری

توصیه های پایانی

فعالان بازار آتی، **مستمرًا** و در راستای آگاهی از اطلاعیه‌ها و تغییرات مربوط به معاملات قراردادهای آتی نظیر تغییرات مربوط به وجه **ime.co.ir** ... به سایت رسمی بورس کالای ایران **www.ime.co.ir** مراجعه کنند.

جهت ثبت سفارشات، از راههای قابل اعتماد و استنادپذیر از جمله ثبت سفارش به صورت مکتوب استفاده شده و از ارائه‌ی سفارشات به صورت تلفنی، بدون اطمینان از وجود سامانه‌ی ضبط مکالمات (کال سنتر) یا از طریق تماس با تلفن شخصی کارگزار پرهیز شود.

- اطلاع و اقدام به موقع مشتریان نسبت به وضعیت قرارداد آتی ، تعداد موقیت های تعهدی باز ، اطلاع از رسیدن زیان به محدوده ۴۰ درصدی وجه تضمین و در صورت تمایل به نگهداری موقیت تعهدی دارای زیان ، افزایش وجه تضمین به منظور جلوگیری از کال مارجین شدن و ...

- هنگام تماس با کارگزاری و معامله گر جهت انجام معاملات ، به صورت صریح و شفاف دستور خرید موقعيت تعهدی یا فروش موقعيت تعهدی را اعلام نمایید و از کلمه بستن قرار داد استفاده نکنید
- حتی الامكان ثبت سفارش به صورت مكتوب باشد
- جهت انجام معاملات با شرکت کارگزاری در ارتباط باشید و از تماس با تلفن شخصی معامله گر اجتناب کنید
- هنگام اعلام باز کردن موقعيت تعهدی خرید یا فروش ، تحت هیچ شرایطی با معامله گر در خصوص وضعیت بازار مشورت نکنید

- آگاهی از وضعیت روز بازار و تحلیل مستمر بازار آتی
- ارسال به موقع در خواست حذف سفارش قبل از انجام سفارش توسط کارگزار
- آگاهی و شناخت کافی از بازار جهت بهره برداری مناسب از فرصت های موجود و نیز آگاهی از امکان تحمل ریسک های کلان ، روش تسویه و چگونگی پوشش ریسک

میزان بهینه تعداد قرارداد

- برای جلوگیری از زیان از ابتدا درصد مشخصی از سرمایه را به عنوان احتمال روبرو شدن با زیان در نظر می‌گیریمو در صورت رسیدن زیان به مقدار مشخص پیش فرض موقعیت معاملاتی باز را معکوس کرده و می‌بندیم

مثال

سرمایه : ۴۵۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال

تعداد قرارداد با سرمایه فرضی : ۶ قرارداد (وجه تضمین هر قرارداد ۷۵،۰۰۰،۰۰۰ ریال)

ریسک مورد پذیرش: ۳ درصد سرمایه ۱۳.۵۰۰.۰۰۰ ریال

متوسط نوسانات ۱۰ روز گذشته : ۴۰۰.۰۰۰ ریال

تعداد بهینه قرارداد = میزان ریسک مورد پذیرش / (متوسط نوسانات * ۱۰)

- از رفتار هیجانی بپرهیزید.
- لطفا به پای قرارداد های خود ننشینید
- نقطه ورود و خروج خود را تعیین کنید
- حد سود و زیان خود را مشخص کنید
- با استفاده از تخفیف بین سرسید ها و قرارداد های معکوس ریسک خود را کنترل کنید